

VIDEO
ÇÖZÜM

1.

Anne, bu akşam televizyonda macera filmi var, izlemek istiyorum.

Hayır izleyemezsin. Erken-
den yatıp uyuyacaksın.

Ya ama anne...

Uyuyacaksın dediysem
uyuyacaksın.

Anne ile oğlu arasında geçen diyalogda aşağıdaki iletişim hatalarından hangisi yapılmıştır?

- A) Ahlak dersi vermek
- B) Eleştirmek, yargılamak
- C) Sorguya çekmek
- D) Emir vermek

2. Etkili iletişim, hem doğru dinlemeye hem de doğru konuşmaya bağlıdır.

Buna göre sosyal bilgiler dersinde “İstanbul’un Fethi” konusu anlatılırken aşağıdaki yaşanan durumlardan hangisi etkili iletişime örnek olamaz?

- A) Ceren’in “Grejuva” adı verilen ateşin ne olduğunu öğretmenine tekrar sorması
- B) Dersin başlangıcında öğretmenin Fetih Marşı’nı öğrencilerine dinletmesi ve niçin böyle yaptığını sorması
- C) Ayşe’nin dersin sonunda “Öğretmenim İstanbul’un Fethi yalnız Türk tarihini değil, dünya tarihini de etkilemiştir. Doğru anlamış mıyım?” demesi
- D) Dersin başlangıcında öğretmenin Memduh’a “İstanbul’un Fethi”nin nedenlerini sorması ve cevap alamaması

3. Bağırarak bana doğru koşarken birden durdu ve gözlerini bana dikti. Göz göze geldik. El hareketleri ile bir şeyler anlatmaya çalıştı. Ne anlatmaya çalıştığını pek anlamasam da yaptığı nedense hoşuma gitmişti. Komik görünüyordu. Geri döndü ve geldiği gibi gitti.

Verilen metinde iletişim kuralları ile ilgili hangi bilginin verildiği söylenemez?

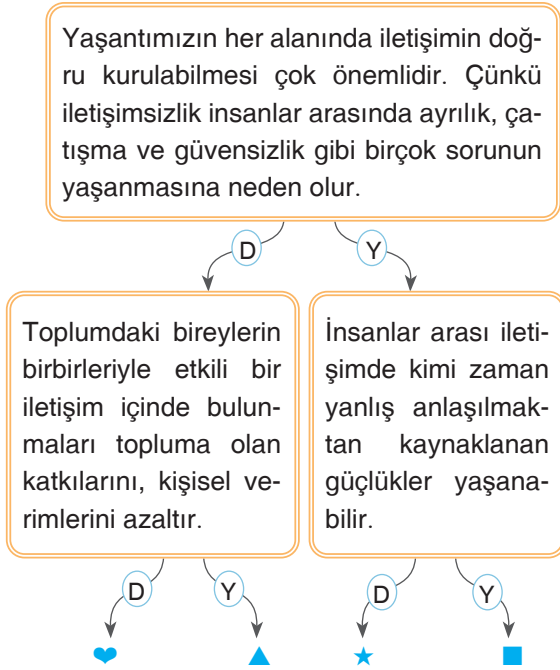
- A) Ses tonunu ayarlama
- B) Jestlerini kullanma
- C) Türkçeyi iyi kullanma
- D) Göz teması kurma

4. Aşağıdaki kişilerden hangisi iletişimi olumlu yönde etkileyen “ben dilini” kullanmıştır?

- A) Sabah sınıfta seni göremeyince merak ettim.
- B) Böyle hareket etmeye devam edersen sonuç senin için kötü olacak.
- C) Benim yanıma yaklaşmazsan senin için iyi olur.
- D) Bu derse çalışmadığın için başarısız oldun değil mi?

5.

Verilen bilgilerin doğru ya da yanlış olmasına göre ok yönünde ilerlendiğinde hangi sembole ulaşılır?

- A) ♥ B) ▲ C) ★ D) ■

6.

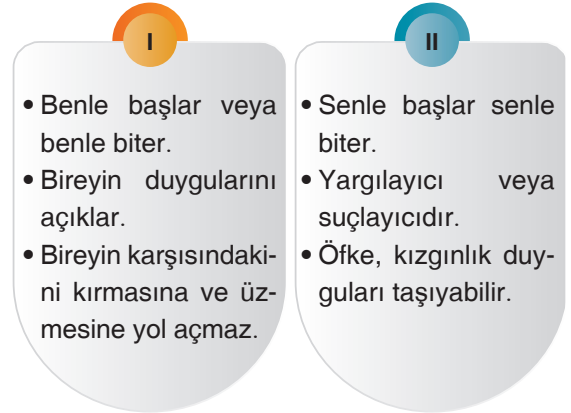
İYİ BİR KONUŞMACININ ÖZELLİKLERİ

- 1 Dinleyicilerin dikkatini dağıtacak hareketlerde bulunur.
- 2 Konuşmaya başlamadan önce ne söyleyeceğini iyi düşünür.
- 3 Konuştuğu kişinin yüzüne bakar, onunla göz teması kurar.
- 4 Doğal davranır, jest ve mimikleriyle konuşmasını destekler.

Bu diyagramda numaralandırılarak verilenlerden hangisi iyi bir konuşmacının özelliklerinden değildir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

Özellikleri verilen bu kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II
A)	Empati	Mesaj
B)	İletişim	Empati
C)	Ben dili	Sen dili
D)	Kaynak	Dönüt

8.

İletişim becerileri; ihtiyaçları karşılamanın, insanlarla ortak bir anlayışta buluşmanın, sorunları çözmenin, gruplara ve toplumsal hayata uyum sağlamanın önemli yollarından biridir.

Bu metne göre aşağıdaki örneklerden hangisi olumlu bir iletişim şekli değildir?

- A) Ahmet Bey'in kızına "Hep aynı şeyleri yapıyorsun." demesi
- B) Emre'nin okuldaki görevliye "Kolay gelsin." diyerek onu selamlaması
- C) Ayşe'nin alışverişten sonra görevliye teşekkür etmesi
- D) Fatma Hanım'ın kendisi ile konuşan komşusunu dikkatlice dinlemesi

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Sorunlarımızı çözerken, yakınımızdaki insanlarla iletişim kurarken ve isteklerimizi anlatırken çeşitli cümleler kurarız. Kurduğumuz bu cümleler olumlu olduğunda sorunlarımız çözülmekte ve etkili iletişim kurabilmekteyiz.

Anlatıma göre bu cümleler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Günaydın, nasılsınız?
B) Sizi gördüğüme sevindim.
C) Hep aynı şeyi yapıyorsun.
D) Geç kalınca merak ettim.

2. İnsanlık tarihi boyunca haberleşmek için farklı araçlar kullanılmıştır. Bu araçların çeşitliliği ve fonksiyonları zamanla gelişim göstermiştir. Ülkemizde 1927'de radyonun ve 1968'de televizyonun faaliyete geçmesi yeni iletişim araçlarının hayatımıza hızla girmesini sağlamıştır. İkili iletişim amacıyla kullandığımız bazı araçlar, teknolojik gelişmeler sonucu sosyal haberleşme aracı hâline gelmiştir. Örneğin telefon, iki kişi arasında sözlü-işitsel bir iletişim aracı olarak kullanılıyordu. Günümüzde akıllı telefon; işitsel, görsel ve birçok fonksiyonu olan etkileşimli bir araç hâline gelmiştir.

Verilen bilgilere bakılarak iletişim yollarıyla ilgili,

- I. Zamanla kullanılan araçlar değişmiştir.
II. Teknolojideki gelişim, iletişim alanını da etkilemiştir.
III. Telefon kullanımının yaygınlaşması insanların ikili iletişimlerini bitirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Aşağıda, anayasamızın bazı maddeleri verilmiştir.

I. Madde 20

Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.

II. Madde 21

Kimsenin konutuna dokunulamaz.

III. Madde 23

Herkes yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

IV. Madde 28

Basın hürdür, sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Buna göre hangi madde basın özgürlüğü ile ilgilidir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

- 4.

Bugün ajans kaynaklı olarak yapılan bir haberde ÖSYM sınavlarında öğrencilere şeker yerine üzüm dağıtılacağı yönünde haberler yayımlanmış ise de başkanlığımızın bu konuda bir çalışması bulunmamaktadır. Bilgi edinilmesi ve gerekli düzeltmenin haberi yayınlayan kuruluşlarca yapılmasını talep ederiz.

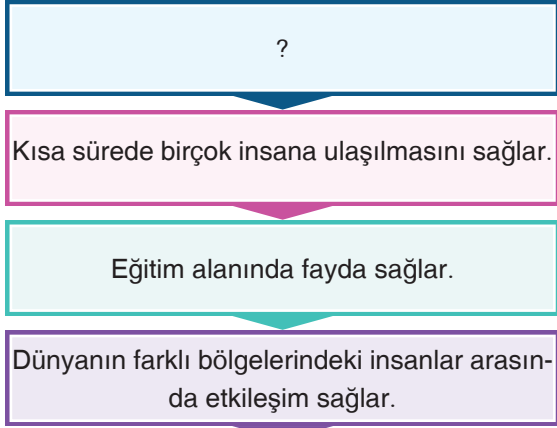
ÖSYM Başkanlığı

ÖSYM Başkanlığı kamuoyunu yanlış bilgilendiren bir habere yönelik yaptığı bu duyuruda aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesini istemektedir?

- A) Sansür
B) Tekzip
C) Kamuoyu Spotu
D) Akıllı İşaretler

5.

Bu diyagrama verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitle iletişim araçlarının zararları
- B) İletişimin önemi
- C) Kitle iletişim araçlarının yararları
- D) İletişimde yaşanan sorunlar

6.

- 1 Şiddet içeren görüntüler gençlerin ve çocukların ruh sağlığını olumsuz yönde etkiler.

Radyo

- 2 Çok farklı özelliklere sahip geniş halk kitlelerine kısa sürede ulaşmayı sağlar.

Televizyon

- 3 Dünyanın başka yerlerinde meydana gelen olaylar hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlar.

Bilgisayar

- 4 Yol, hava ve trafik gibi konularda bilgi edinmemizi sağlar.

Gazete

Verilen özellikler ve görsellerin eşleştirmesinde hangisi yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

Telefon ve genel ağ teknolojisinin gelişmesi birçok yarar sağlamış olsa da bazı olumsuz durumların yaşanmasına da neden olmuştur.

Verilen görselden yola çıkılarak iletişim teknolojisinin gelişmesinin hangi olumsuzlukları beraberinde getirdiği söylenemez?

- A) Uzaktaki akrabalarımızla iletişimimizi kolaylaştırması
- B) Bel ve boyun rahatsızlıklarının yaşanmasına neden olması
- C) Aile bireyleri arasındaki iletişimi zayıflatması
- D) Telefon, tablet ya da televizyon başında uzun süre zaman geçiren çocuklara sosyalleşme problemleri yaşatması

8.

Kitle iletişim araçlarında görülmesi istenmeyen görüntü, yazı ya da sesler zaman zaman devlet eliyle sınırlandırılabilir.

Bu sınırlandırma aşağıdaki ifadelerden hangisi ile adlandırılmaktadır?

- A) Basın özgürlüğü B) Tekzip
- C) Empati D) Sansür

9.

Teknoloji sayesinde iletişim araçlarının çeşitliliği ve işlevselliği artmıştır. Günümüzde görsel, işitsel, hem görsel hem de işitsel birçok iletişim aracı kullanıyoruz.

Buna göre aşağıdaki iletişim araçlarından hangisi diğerlerine göre daha çok işleve sahiptir?

- A) Gazete B) Radyo
- C) Telefon D) Genel ağ

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Osmanlı Beyliği'nin kurulduğu sırada Anadolu'da ve Balkanlarda güçlü devletler yoktu. Bu durum Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede büyümesini kolaylaştırmıştır. Bu dönemde Bizans İmparatorluğu iç karışıklıklarla uğraşmaktaydı. Bizans İmparatoru kimi zaman kendisine bağlı "tefur" denilen bölgesel yöneticilere bile söz geçiremiyordu.

Verilen bilgilere bakıldığında Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede gelişmesindeki hangi faktörün öneminden bahsedilmiştir?

- A) Ekonomik B) Siyasi
C) Kültürel D) Askerî

2. Osman Bey, Anadolu'daki diğer Türkmen beyleriyle mücadeleye girişmeyerek akıllıca bir yol izlemiştir. Bu davranışının olumlu neticesini Koyunhisar Savaşı (1302) sırasında görmüştür. Osman Bey, Bizans kuvvetlerine karşı çevresindeki Türkmen beylerinden yardım istediği zaman Türkmen beyleri yardım isteğine olumlu cevap vermişler ve yardım göndermişlerdir.

Buna göre Osmanlı Beyliği için,

- I. Kardeş kavgasından kaçınmıştır.
II. Anadolu Türk birliğini sağlama amacındadır.
III. Bizans'a doğru topraklarını genişletmek istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

3. ☐ Anadolu'daki konargöçer Türkmenleri yerleşik hayata geçirme
☐ Boş arazileri tarıma açarak üretimi ve vergi gelirlerini artırma
☐ Fethedilen bölgeleri Türk yurdu hâline getirme
☐ Fethedilen bölgelerdeki Hristiyanları göç ettirme

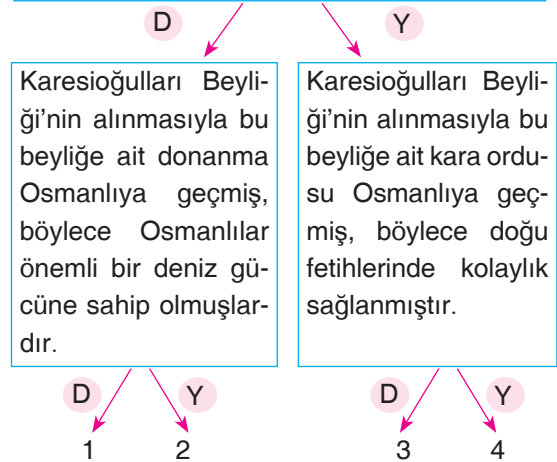
Osmanlı Devleti'nin iskân politikası ile hedeflediği doğru ifadelerle "✓" yanlış ifadelerle "X" işareti koyulduğunda cevap anahtarı aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

- A) ☒ ☐ ☒ ☐
☐ ☐ ☒ ☐
☒ ☒ ☒ ☒
☐ ☒ ☐ ☒

işlevlen zeka

- 4.

Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçmesini kolaylaştıran en önemli gelişme Karesioğulları Beyliği'nin alınmasıdır.

Verilen bilgilerin doğru ya da yanlış olması durumuna bağlı olarak ilerlendiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

5. Köseadağ Savaşı'nda (1243) Türkiye Selçuklu Devleti, Moğollara karşı ağır bir yenilgi aldı ve yıkılış sürecine girdi. Tarihçi İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Moğolların Türkiye Selçuklu Devleti üzerindeki baskısının Anadolu'nun çeşitli bölgelerine yerleştirilen Türkmen boylarının bağımsızlıklarını ilan etmesine yol açtığını söylemektedir. Böylece Anadolu'da İkinci Beylikler Dönemi başladı. Osman Bey de bu dönemde beyliğini kurdu.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Beyliği'nin kurulmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu belirtilmiştir?

- A) Siyasi otorite boşluğunun
- B) Ekonomik zorlukların
- C) Nüfus miktarının artmasının
- D) Taht mücadelelerinin

6. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi padişahlarından birisi olan Orhan Gazi, Bursa'yı fethettikten sonra şehirde bulunan halka hoşgörü ile yaklaşmıştır. Osmanlı Devleti'nin ilk medresesi İznik'de açılmıştır. Orhan Gazi, açılan bu medresenin başına dönemin en önemli alimlerinde birisi olan Davud-u Kayseri'yi müderris olarak atamıştır. Bu medreselerde birçok önemli âlim yetişmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Veraset sisteminde önemli değişimlerin yaşandığına
- B) Osmanlı Devleti'nde eğitim faaliyetlerine önem verildiğine
- C) Toplumda halk arasında din birliğinin sağlandığına
- D) Gaza ve cihat anlayışının sona erdiğine

7. Anadolu Selçuklu Devleti ve Moğollar arasında 1243 yılında gerçekleşen Köseadağ Savaşı ile Anadolu'da Moğol egemenliği başlamıştır. Anadolu Selçuklu Devleti yıkılma sürecine girmiş ve Moğollara bağlı hâle gelmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

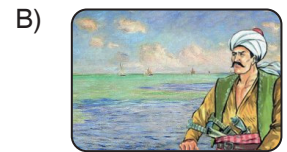
- A) Anadolu Selçuklu Devleti gücünü kaybetmiştir.
- B) Moğollar Anadolu'ya hâkim olmaya başlamıştır.
- C) Anadolu Selçuklu Devleti'nde ticari faaliyetler hız kazanmıştır.
- D) Anadolu'da Türk siyasi birliği bozulmuştur.

8. Osmanlı Devleti kısa sürede büyümüş ve hızla sınırlarını genişletmiştir. Sınırların genişlemesi ile yönetim zorlaşmıştır. Buna bağlı olarak ülke yönetimini daha kolay hâle getirmek için bazı uygulamalar yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu uygulamalardan biridir?

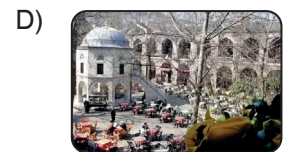
Fethedilen topraklarda medreselerin açılması

Karesioğulları Beyliği'nin donanmasıyla birlikte Osmanlıya bağlanması

Divan teşkilatının kurulması

Bursa ve İznik gibi önemli merkezlere han ve hamamlar inşa etmek

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Orhan Bey Dönemi'nde Osmanlı Devleti, Bizans'taki taht kavgaları ve tekfurların birbirlerine karşı üstünlük kurma mücadelesi sayesinde Rumeli'ye geçmeyi başarmış ve Bizans'tan Gelibolu Yarımadası'ndaki Çimpe Kalesi'ni almıştır.

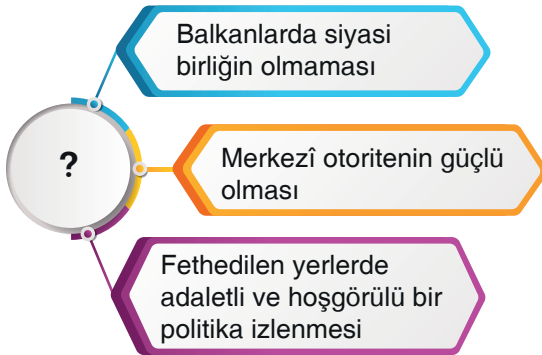
Buna göre Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçmesinde;

- I. sınırların genişletilmek istenmesi,
- II. Avrupa'da derebeylik yönetimlerinin hâkim olması,
- III. etkin bir dış politika izlenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

2.

Diyagramda “?” ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede büyüme nedenleri
- B) Haçlı Seferlerinin başlamasına neden olan olaylar
- C) İskân politikasının nedenleri ve sonuçları
- D) Balkanlarda yapılan fetihlerin nedenleri

3.

Orhan Bey	Gelibolu'da ilk tersane inşa edildi.
Yıldırım Bayezid	Akdeniz ve Karadeniz'de Venedik ve Cenevizliler ile mücadele edildi.
Fatih Sultan Mehmet	Amasra, Sinop, Trabzon ve Kırım fethedildi.
Kanuni Sultan Süleyman	Preveze Deniz Zaferi kazanıldı.

Bu tabloya bir başlık verilmek istendiğinde en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Karadeniz'de Fetihler
- B) Akdeniz Bir Türk Gölü Oldu
- C) Osmanlıda Gemicilik
- D) Osmanlı Devleti'nde Denizlerde Yaşanan Gelişmeler

4.

		D	Y
I	Osmanlı Devleti'nde Ankara Savaşı'ndan sonra Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında taht kavgalarıyla geçen döneme Fetret Devri denilmiştir.	✓	
II	Çimpe Kalesi'nin Osmanlı Devleti'ne geçmesi ile Rumeli'de önemli bir askerî üsse sahip olunmuştur.		x
III	II. Kosova Savaşı sonucunda Balkanlar'daki Türk egemenliği pekişmiş, Avrupalıların Türkleri Balkanlar'dan atma ümidi sona ermiştir.		x

Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi ile ilgili verilen yukarıdaki bilgilerden hangileri doğru işaretlenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

işlevlen zeka

5. Köseadağ Savaşı'ndan sonra (1243) Anadolu'da İkinci Beylikler Dönemi başladı. Osmanoğulları bu dönemde Osman Bey tarafından kuruldu. Osmanlıların yurt edindiği topraklar Bizans İmparatorluğu'nun şehir ve kasabalarına yakın bir bölgedeydi. Anadolu ve Balkanlarda siyasi açıdan güçlü devletler de yoktu. Osmanlı Devleti, Bizans'a karşı cihat politikası uygulamış, uyguladığı bu politika sayesinde Anadolu'daki diğer beyliklerin de desteğini almıştır. Bu nedenle Osmanlı Beyliği batıya doğru genişleme olanağı bu olarak kısa sürede gelişip büyümüştür.

Buna göre Osmanlı Beyliği'nin kurulduğu dönem ve dönemin şartlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurulduğu bölgenin coğrafi şartlarını kullanarak kısa sürede büyük bir devlet olmuştur.
B) Kurulduğu dönemde Balkanlarda güçlü devletlerin olmaması Osmanlı Beyliği'nin fetih yönünü belirlemiştir.
C) Cihat politikası diğer komşu Türk beyliklerinin Osmanlıya sempatisini ve desteğini artırmıştır.
D) Osmanlı Beyliği diğer Türk beyliklerini rakip olarak görmüş ve tekfurlarla iş birliği yapmıştır.

6. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri, yeni yerleşim yerleri kurmuşlar; eski şehirleri imar ederek büyütmüşlerdir. Şehirlerin ve köylerin yanı sıra; dağ, ova, ırmak, göl gibi coğrafi yerlere de Türkçe isimler vermişlerdir.

Verilen bilgilere göre Türk beylikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Anadolu'yu Ermeni saldırılarından korumuşlardır.
B) Anadolu'nun Türkleşmesine katkı sağlamışlardır.
C) Avrupa'dan etkilenmişlerdir.
D) Türk dilinin ve kültürünün yayılmasına engel olmuşlardır.

7.

I. Murat Dönemi Yapılan Yenilikler

İlk kez Acemioğlanlar Ocağı, Yeniçeri Ocağı, Topçu Ocağı kuruldu.
İlk kez pençik sistemi uygulandı.
Rumeli Beylerbeyliği kuruldu.
İlk kez tımar sistemi uygulandı ve tımarlı sipahiler oluşturuldu.
İlk kez kazaskerlik ve defterdarlık makamı kuruldu.
İlk kez vezir-i azam atandı.
Ülkenin hanedanın ortak malı anlayışı, "Ülke hükümdar ve oğullarının ortak malıdır." şeklinde değiştirildi. Böylece merkezî otorite güçlendirildi.

Verilen bu bilgilerden hareketle I. Murat Dönemi ile ilgili,

- I. Askerî alanda yenilikler yapılmıştır.
II. İdari alanda kurumlar oluşturulmuştur.
III. Merkezî otoritenin güçlenmesi hedeflenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) II ve III
D) I, II ve III

8. Osman Bey,

- 1299'da Bilecik Söğüt'te devletin bağımsızlığını ilan etmiştir.
- Bizans ile ilk savaş olan Koyunhisar Savaşı'nı kazanarak devletin sınırlarını Bursa'ya kadar genişletmiştir.
- İlk Osmanlı parasını bastırmıştır.

Buna göre Osman Bey zamanında;

- I. siyasi,
II. ekonomik,
III. askerî

alanların hangilerinde gelişmeler yaşanmıştır?

- A) Yalnız II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Aşağıda Fatih Sultan Mehmet'in ilan ettiği iki ferman verilmiştir.

"Allah'a, Peygamber'e, Kur'an'a ve kuşandığım kılıca yemin olsun ki, canları, malları ve kiliseleri bana itaat ettikleri sürece güven-cem altındadır."

"Ülkem içinde yaşayan tüm halkların canları ve malları devlet güvencesi ile korunacaktır. Her millet kendi dinî inançlarında ve kültürel yaşantılarında serbest ve özgür olacaklardır. Başta toplumların değerlerine saygı gösterilecektir."

Fatih Sultan Mehmet'in ilan etmiş olduğu bu fermanlar ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Topluma inanç özgürlüğü tanınmıştır.
- B) Can ve mal güvenliği güvencesi verilmiştir.
- C) Halk arasında bir hoşgörü oluşmuştur.
- D) Toplumda din birliği sağlanmıştır.

2.

II. Murat Dönemi'nde haçlılara karşı yapılan II. Kosova Savaşı ile Balkanlarda Osmanlı hâkimiyeti güçlenmiştir. İslam kültürü Avrupa'ya kadar yayılmıştır.

Fatih Sultan Mehmet tarafından düzenlenen askerî seferler sonucunda Trabzon Rum İmparatorluğu toprakları Osmanlı Devleti'ne katılmıştır.

Verilen gelişmelere bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gaza ve cihat anlayışının pekişmesi sağlanmıştır.
- B) Yönetimde veraset sistemi değişmiştir.
- C) Devlet teşkilatlanmasına önem verilmiştir.
- D) Toplumda din birliği hedeflenmiştir.

3.

Ahi birliklerinde çıraklar, bugünkü tabiriyle tam bir öğrenci muamelesi görürlerdi.

Usta-çırak arasındaki münasebet, hoca-talebe arasındaki münasebet gibiydi.

Usta, bütün gücüyle mesleğini çırığına öğretmek ve aynı zamanda onu iyi bir insan ve iyi bir vatandaş olarak yetiştirmek gayreti içindeydi.

Çırığın mesleğini iyi öğrenememesinden veya kusurlu davranışlarından usta da sorumluydu.

Bu bilgilere bakılarak Ahilik teşkilatı ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumda eğitici faaliyetlerde bulunmuşlardır.
- B) Toplumda ayrıcalıklı bir kesim oluşturmuşlardır.
- C) Toplum yararına bireyleri yetiştirmeyi hedeflemiştir.
- D) Geleneksel bir eğitim anlayışını benimsemişlerdir.

4. Aşağıda Yavuz Sultan Selim Dönemi'ni gösteren bir harita verilmiştir.

Bu haritaya bakılarak,

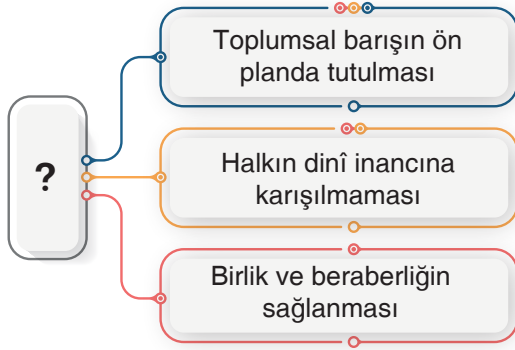
- I. Osmanlı sınırları üç kıtaya yayılmıştır.
- II. Birden fazla askerî sefer düzenlenmiştir.
- III. Avrupa'da Osmanlı hâkimiyeti kesinleşmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

5.

Bu şemada “?” ile belirtilen yere aşağıdaki bilgilerden hangisinin gelmesi uygundur?

- A) Devşirme sistemi
- B) İskân politikası
- C) Tımar sistemi
- D) İstimalet politikası

6. İstanbul'un Fethi'yle birlikte,

- ⇒ Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan ticaret yolları ve İpek Yolu'nun Avrupa'ya açılan önemli bir limanı ele geçirildi.
- ⇒ İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti oldu.
- ⇒ Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasındaki saygınlığı arttı.

Bu bilgilere göre “İstanbul'un Fethi”nin Osmanlı Devleti'ne aşağıdaki alanların hangisinde doğrudan katkı sağladığı söylenemez?

- A) Ekonomik
- B) Siyasi
- C) Kültürel
- D) Dinî

7.

Mısır Seferi ile Memlûk Devleti'ne son verip, onlardan İslam dünyasının dinî liderliğini aldım. Böylece ----

Yavuz Sultan Selim'in bu sözleri aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanmalıdır?

- A) İpek Yolu, Osmanlı Devleti'nin eline geçti.
- B) Osmanlı Devleti'nde ilk anayasa hazırlandı.
- C) Halifelik, Osmanlı Devleti'ne geçti.
- D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da sınırları genişledi.

8.

- I. İstanbul, başkent ilan edildi.
- II. İpek ve Baharat yollarının kontrolü Osmanlı Devleti'nin eline geçti.
- III. Feodalite yıkılarak krallıklar güç kazandı.
- IV. Bizanslı bilim insanları İtalya'da Rönesans'ı başlattı.

Verilen bilgilerden hangileri “İstanbul'un Fethi”nin dünya tarihi açısından sonuçları arasında yer alır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

9.

Osmanlı Devleti'nin fetih politikasında yeni topraklara sahip olmak ve sınırlarını genişletmek gibi bir amacı yoktu. İslam'ın tüm dünyada tanınması için büyük savaşlar gerçekleştirmişlerdir. Bu nedenle Osmanlı Devleti, fetih politikası olarak genellikle Batı'ya doğru bir yol izlemiştir. Tüm bu gelişmeler ile İslamiyet inancını Balkanlara ve Avrupa'ya kadar ilerletmiştir.

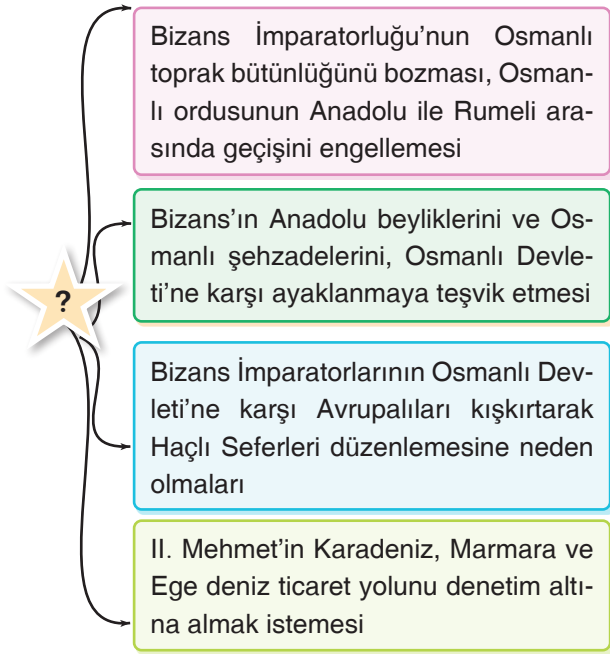
Osmanlı'nın fetih yönünün Batı'ya doğru olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Gaza ve cihat
- B) İskân politikası
- C) İstimalet politikası
- D) Devşirme sistemi

VIDEO
ÇÖZÜM

1.

Bu diyagramda “?” ile gösterilen yere aşağıdaki-lerden hangisi getirilmelidir?

- A) İstanbul'un Fethi'nin nedenleri
- B) Ankara Savaşı'nın sonuçları
- C) I. Kosova Savaşı'nın nedenleri
- D) İstanbul'un Fethi'nin sonuçları

2. Aşağıda İstanbul'un Fethi'nin bazı önemli nedenleri verilmiştir.

Derya : Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini sürekli kışkırtıp isyanlar çıkarması

Furkan : Karadeniz ve Akdeniz deniz ticaretinin kesişiminde bulunması

Ali : Hz. Muhammed'in (sav) İstanbul ile ilgili hadis-i şerifinin olması

Verilen bu nedenlerin siyasi, ekonomik ve dinî alanlarla olan ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru gruplandırılmıştır?

	Dinî	Siyasi	Ekonomik
A)	Ali	Derya	Furkan
B)	Furkan	Ali	Derya
C)	Ali	Furkan	Derya
D)	Derya	Furkan	Ali

3. Fatih Sultan Mehmet, yapılacak bir cami inşaatı için uygun görülen bir araziyi istimlak (el koyma) eder. Ancak bu arazi, bir Yahudi'ye aittir. İstimlak kararına itiraz etmek için arazi sahibi Yahudi, kadının karşısına çıkarak padişahı şikâyetçi olduğunu belirtir. Kadı, padişahı huzuruna çıkarır. İki tarafı da dinledikten sonra kadı kararını verir. Padişahın istimlak kararının fermanını mühürleyen sağ eli kesilecektir. Fatih Sultan Mehmet karara sesini çıkartmaz. Bunun üzerine kadı, sultana şöyle der: “Eğer padişahlığına güvenip benim verdiğim karara karşı gelseydin, şu gördüğün topuzla senin kafanı ezer, seni oracıkta öldürürdüm.”

Padişah da kadıya şöyle yanıt verir: “Eğer sen de benim padişahlığıma aldanıp farklı bir karar verseydin ben de senin kafanı kılıcımla koparırdım.”

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Toplumda herkes yargılanabilmiştir.
- II. Adaletin korunması önem verilmiştir.
- III. Yönetim alanında önemli değişimler yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I, II ve III

4. Fatih Sultan Mehmet zamanında;

- Sinop
- Amasra
- Trabzon
- Kırım

gibi yerlerin fethedilmesiyle ulaşılacak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akdeniz'in egemenliği eline almak
- B) Anadolu ve Rumeli'de kalıcı olmayı sağlamak
- C) Akdeniz ticaretini geliştirmek
- D) Karadeniz'de hakimiyet kurmak

5.

I. Doğuda ve batıda sınırları genişleyen Osmanlı Devleti, siyasi ve askerî olarak en parlak dönemini yaşamıştır.

II. Belgrad fethedilmiş (1521), Mohaç Meydan Savaşı (1526) ile Macaristan Osmanlı topraklarına katılmıştır.

III. Akdeniz ticaretini canlandırmak ve Avrupa Hristiyan birliğini bozmak için Fransa'ya kapitülasyonlar verilmiştir.

IV. Safeviler (İran) üzerine 3 sefer yapılarak doğu sınırları güvence altına alınmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Kanuni Sultan Süleyman Dönemi ile ilgili,

- I. Devlet, sınırlarını doğu ve batı yönünde genişletmiştir.
- II. Gaza ve cihat politikası sürdürülmüştür.
- III. Ekonomik alanda gelişmeler yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I, II ve III

6. Osmanlı İmparatorluğu, çok geniş bir coğrafi bölgeye yayılmıştır. Kuzey Afrika'dan Balkanlara, Arap Yarımadası'ndan Avrupa'nın güneyine doğru genişlemiş olan Osmanlı İmparatorluğu'nun tebaası da çok farklı din, kültür ve halklardan oluşmaktaydı. Osmanlı İmparatorluğu'nun fethedilen bölgelerde hâkimiyetini kurarken yumuşak bir güç kullanmıştır. Bu yumuşak tavır ve hoşgörülü yaklaşım, yöre halkının devlete daha istekli bir biçimde bağlanmasını sağlıyor ve yeni devletin düzenine alışmalarını kolaylaştırıyordu. Osmanlının bu ılımlı anlayışı sayesinde egemenlik altına alınan yerlerde belirli bir süre uygulanan bu hoşgörülü yaklaşım bir nevi geçiş politikası olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumda kültür birliğinin sağlandığı
B) Yönetimde hoşgörü politikasının uygulandığı
C) Ülke içinde farklı milletlerin bir arada yaşadığı
D) Osmanlı Devleti'nin geniş bir alana yayıldığı

7. Aşağıda Kanuni Dönemi'nde yaşanan bazı gelişmeler verilmiştir.

Kanuni Sultan Süleyman, Semendire Kadısına gönderdiği fermanla mahkemelerin uygulanmasında kimseye haksızlık ve ayrıcalık tanınmamasına vurgu yapılmıştır.

Osmanlıda tımar sisteminde toplam üç yıl boyunca mazeretsiz boş bırakılırsa devlet toprağı el koyup bu toprağın işleme hakkını başkasına verdi.

Osmanlıda çıkarılan bu fermanlar ile ilgili;

- I. toplumda adaletin korunması hedeflendiği,
- II. üretimin devamlılığına önem verildiği,
- III. veraset sisteminde değişikliklerin yapıldığı

çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) II ve III D) I, II ve III

8. Osmanlı donanması, 1571'de Venediklilerin elindeki Kıbrıs'ı fethetti. Kıbrıs'a; Konya, Karaman, Niğde ve Kayseri'den getirilen Türk aileler yerleştirildi. Ancak Avrupalılar, güçlü bir Haçlı donanması oluşturarak İnebahtı'da Osmanlı donanmasını yenilgiye uğrattılar.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Kıbrıs'ta kalıcı egemenlik kurulmak istenmiştir.
B) Donanmanın zayıflamasıyla deniz ticareti Hristiyanların eline geçmiştir.
C) Avrupalılar, Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket etmişlerdir.
D) Osmanlı Devleti ile Avrupalılar arasında Akdeniz'de egemenlik mücadelesi yaşanmıştır.

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Osmanlı ülkesinde çeşitli milletler uzun yıllar barış içerisinde bir arada yaşamıştır. Ancak Osmanlı Devleti, imparatorluk olarak Fransız İhtilali'nden en çok etkilenen devlet olmuştur. Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımından etkilenen azınlık halklar kendi ulusal devletini kurmak için Osmanlı Devleti'ne isyan etmiştir.

Buna göre Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'nde;

- I. çok uluslu yapının bozulması,
- II. insan hakları ve demokrasinin uygulanması,
- III. bağımsızlık hareketlerinin yaygınlaşması

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

2. Asya'dan Avrupa'ya uzanan ünlü İpek ve Baharat yollarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi ile bu ticaret yollarını kullanan tüccarlar ellerindeki malları Avrupa'da daha yüksek fiyatlarla satmaya başladılar. Bunun üzerine Avrupalılar, Asya ile doğrudan ticaret yapabilecekleri yeni yollar aramaya başladılar. Bu arayışlarda yeni yollar ve yerler keşfedildi. 15. yüzyılda başlayan bu arayışa coğrafi keşifler denildi. Bu durum Osmanlı Devleti'nin ekonomik yapısına büyük darbe indiren bir gelişme oldu.

Bu bilgilere bakıldığında coğrafi keşifler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Keşiflerin başlamasında ekonomik nedenler etkili olmuştur.
- B) İpek ve Baharat yollarının önemi keşiflerden sonra artmıştır.
- C) Dünyanın bilinmeyen bölgeleri tanınmaya başlamıştır.
- D) Avrupa'nın doğu ülkeleri ile olan ticareti yeni bulunan yollar ile yapılmaya başlandı.

3. Bir toplumda kalıplara dayanmayan ve insan fikirlerine değer verilen özgür düşünce yapısı, ilerlemenin en önemli nedenidir. Avrupa'da özgür düşüncenin gelişmesi, yayılması ve bilimsel çalışmaların önündeki engellerin kalkması ile Batı dünyası, bilim ve teknoloji alanında ilerlemiştir.

Buna göre özgür düşüncenin gelişimi ile birlikte,

- I. Teknolojik gelişmeler yaşanır.
- II. Bilgi ve fikirler kolaylıkla yayılır.
- III. Merak duygusu artar.
- IV. Bilgiye ulaşma süresi uzar.
- V. Bilgi ve eğitim seviyesi aynı kalır.

durumlarından hangileri yaşanmaz?

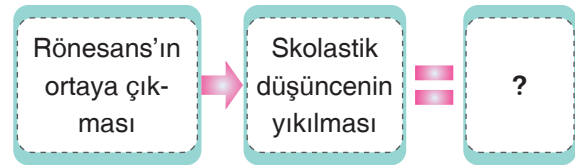
- A) IV ve V
- B) I, II ve III
- C) II, III ve V
- D) II, IV ve V

4. 15 ve 16. yüzyıllara kadar bilimsel çalışmaların önündeki en büyük engel olmuştur. Bu engelin kalkması ile Avrupa; Aydınlanma Çağı ve Sanayi İnkılabı ile hızlı bir gelişme dönemine girmiştir.

Bu metinde bahsedilen engel aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kral
- B) Kilise
- C) Askerler
- D) Soylular

5.

Verilen neden-sonuç ilişkisinden hareketle “?” ile belirtilen yere aşağıdakilerin hangisi gelmelidir?

- A) Hristiyanlığın yayılma alanının genişlemesi
- B) Deney ve gözleme dayalı pozitif düşüncenin yaygınlaşması
- C) Coğrafi keşiflerin hızlanması
- D) Derebeylik rejiminin güç kaybetmeye başlaması

6. Aşağıda Rönesans'ın sonuçlarına ait doğru bilgilerin yazılı olduğu kâğıtlar, verilen zarfa atılacaktır.

- 1 ⇒ Fen bilimleri ve pozitif düşünce gelişmiştir.
- 2 ⇒ Reform hareketlerine zemin hazırlamıştır.
- 3 ⇒ Kilisenin otoritesi ve gücü artmıştır.
- 4 ⇒ İncil din adamları tarafından yorumlanmaya başlamıştır.

Buna göre kaç numaralı kâğıtlar verilen zarfa atılmalıdır?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 4
C) 2 ve 4 D) 3 ve 4

7. Ticaret yolları, İslam coğrafyasından ve Osmanlı Devleti'nin topraklarından geçmekteydi. İstanbul'un Türkler tarafından fethedilmesi ile Avrupa, ekonomik ve siyasi olarak zor durumda kalmıştı. Avrupalılar Osmanlıya ve diğer Müslüman ülkelere vergi ödemek, ticaret mallarına daha kolay ve ucuz yoldan ulaşabilmek amacıyla Çin ve Hindistan'a giden yeni yollar aradılar. Bu arayış sonucunda Avrupalı denizciler yeni adalar, ticaret yolları ve Amerika kıtasını keşfettiler. Bu keşiflerinin tümüne birden coğrafi keşifler denildi.

Bu metne göre coğrafi keşifler Osmanlı Devleti'ni aşağıdaki alanların hangisinde daha fazla etkilediği söylenebilir?

- A) Siyasi B) Kültürel
C) Ekonomik D) Askerî

8. Sanayi İnkılabı, buhar makinesinin icadıyla insanlık tarihinde ilk kez üretimde kol gücü yerine makine gücünün kullanılmaya başlanmasıdır. Birçok ham madde, kolay ve ucuz yolla Avrupa'ya getirilmeye başlandı. Nüfusun artması, yaşam standartlarının yükselmesi, bunlara bağlı olarak artan tüketim ihtiyacı ve bilimdeki ilerlemeler Sanayi İnkılabı'nın gerçekleşmesinde etkili oldu. Sanayi İnkılabı ile ilk kez buhar gücü üretimde kullanıldı. James Watt'ın (Ceyms Vat) icat ettiği buhar makinesi; önce pamuk endüstrisinde sonra dokuma, maden, kimya, ulaşım ve demir-çelik sektörü başta olmak üzere birçok alanda kullanılmaya başlandı.

Buna göre Sanayi İnkılabı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Fabrikalaşma alanında hızla ilerleme yaşanmıştır.
B) Fabrikalar farklı alanlarda kullanılmıştır.
C) Avrupa'nın birçok yerinde refah seviyesi yükselmiştir.
D) Osmanlı Devleti'nde ekonomi hızla gelişme göstermiştir.

9. Fransız İhtilali'nden sonra tüm dünyayı etkileyen bazı önemli siyasi kavramlar ortaya çıkmıştır.

Buna göre;

- I. ulusal egemenlik,
II. eşitlik,
III. milliyetçilik

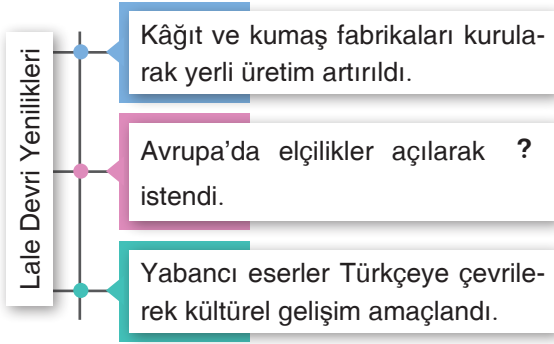
kavramlarından hangileri Osmanlı Devleti'nde demokrasi hareketlerini olumlu yönde etkileyecek yeniliklerin temelini oluşturmuştur?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

VIDEO
ÇÖZÜM

1.

Bu şemada “?” ile belirtilen bilgilerde boş bırakılan yere aşağıdaki bilgilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Avrupa'daki yenilikler takip edilmek
- B) Avrupalılar taklit edilmek
- C) ekonomik yardım alınmak
- D) millî kültürümüz geliştirilmek

2. Tanzimat Fermanı'nda,

- Herkes gelirine göre vergi ödeyecektir.
- Vatandaşların ayırım gözetmeksizin can ve mal güvenliği devlet güvencesinde olacaktır.
- Kanunlar herkese eşit uygulanacaktır.
- Askerlik dört yıl süre ile mecburi olacaktır.

maddeleri yer almıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile ulaşılmak istenen amaçlardan biri değildir?

- A) Hakların eşit ve demokratik olarak verilmesi esas alınmıştır.
- B) Askerlik, vatan hizmetine dönüşmüştür.
- C) Osmanlı toplumu içerisinde eşitlik hedeflenmiştir.
- D) Devlet yönetiminde değişiklik yapılmak istenmiştir.

3. Osmanlı Devleti'nde ilk defa Lale Devri ile birlikte Batı kültürü ve kurumlarına ilgi başlamış ve Batı örnek alınmıştır. Bu dönemde,

- Avrupa başkentlerinde geçici elçilikler açılmıştır.
- İlk kez çiçek aşısı uygulanmıştır.
- İlk Türk matbaası açılmıştır.

Buna göre Lale Devri ve yenilikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı ordusu, askerî açıdan bu dönemde Avrupa'ya üstünlüğünü kanıtlamıştır.
- B) Osmanlı Devleti, Avrupa'yı yakından takip etme imkânı bulmuştur.
- C) Kitap sayısı bu dönemde artmış, bilginin yayılması kolaylaşmıştır.
- D) Avrupa'nın teknik alandaki üstünlüğü kabul edilmiştir.

4. III. Selim, Avrupa kültürünü yakından tanımak amacıyla Ebubekir Ratıp Efendi'yi 1791'de Viyana'ya elçi olarak göndermiştir. Ebubekir Ratıp Efendi, 8 ay süren seyahatinden sonra çeşitli alanlarda geniş bilgiler içeren sefaretnamesini III. Selim'e sunmuştur. Bu sefaretnamenin ikinci bölümünde Avusturya'da köy ve kasabaların idare şekilleri, halkın durumu, alınan vergiler, fakirler hakkında alınmış tedbirler ve yollar hakkında bilgiler vermiştir.

Buna göre Ebubekir Ratıp Efendi yazdığı sefaretname ile Avusturya'nın özelliklerinden;

- I. kasabaların yönetimi,
- II. sosyal durum,
- III. ulaşım faaliyetleri

unsurlarının hangileri hakkında Osmanlı padişahını bilgilendirmiştir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

